

Людмила ЛУКАНЬОВА,
старший викладач кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти,
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
(м. Луцьк, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РОЗБУДОВИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Вперше на міжнародному рівні права людини зазначені в Загальній декларації прав людини. Одним із цих прав є право на освіту. Кожна людина має право на освіту, а батьки мають право пріоритету у виборі виду освіти для своїх малолітніх дітей.

Зміни в підходах до вирішення проблем осіб з особливими потребами в Україні розпочалися після ратифікації на законодавчому рівні Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та ухвалення Концепції впровадження інклюзивної освіти.

В час розбудови Нової української школи великого значення набуває проблема створення інклюзивного освітнього середовища.

Успішна організація інклюзивної освіти можлива лише за умови об'єднання зусиль науковців (обґрунтування організаційно-методичних засад інклюзивної освіти), громадськості (утвердження філософії інклюзії в суспільстві) та працівників навчальних закладів, які покликані реалізувати загальні принципи, організаційні завдання з урахуванням складності та ступеня порушень розвитку дітей.

Освіта є визначальним чинником успіху не лише кожної людини зокрема, а й національного розвитку загалом. Тому в сучасних умовах надзвичайно важливо, щоб питання формування нового освітнього простору (невід'ємною частиною якого є інклюзивна складова) було підтримано на найвищому державному рівні.

Ми розуміємо, що сьогодні перед працівниками освіти стоїть надзвичайно відповідальне завдання – виховати нове покоління

українців, для яких інклюзія стане частиною світогляду суспільства рівних можливостей для всіх без винятку людей.

Включення осіб із особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір (інклюзія) є загальною світовою тенденцією, яка характерна для високорозвинутих країн [1].

В інклюзивних освітніх закладах діти з особливими потребами залучені до навчального процесу. Вони спілкуються з однолітками, знаходять друзів, стають відкритими та почуваються впевненіше. Долучаються до спільних ігор та творчих занять. Це все сприяє мовленнєвому, когнітивному, соціальному та емоційному розвитку [2].

Організація сучасної інклюзивної освіти забезпечує цілісне входження дитини з особливими освітніми потребами в загальноосвітній простір, що відповідає її потребам та можливостям. Залежно від індивідуальних потреб дитини, від рівня її включення в освітній процес, умовно можна виокремити такі види інклюзії в освітньо-корекційному процесі закладу освіти:

- епізодична - дитина включається у колектив однолітків лише на свята, короткочасно під час ігор чи на прогулянці;
- часткова - передбачає включення дитини в режимі половини дня або неповного тижня.
- повна - полягає у відвідуванні закладу освіти у режимі повного днЗя самостійно чи з супроводом. Тобто такий дошкільник бере участь у всіх заняттях із дітьми з нормотиповим рівнем розвитку, при цьому обираються завдання різного рівня складності, додаткові ігри[3].

Освіта дітей з ООП має передбачати включення їх у загальну діяльність разом з іншими дітьми починаючи вже з дошкільного віку.

Враховуючи, що дитина з особливими потребами має право одержати можливість вільного вибору освітнього закладу, кожний педагог має володіти певним рівнем сформованості інклюзивної компетентності, що забезпечується необхідним психолого-педагогічним супроводом його діяльності.

Переваги інклюзивної освіти очевидні для всіх. Успішне перебування дітей з особливими потребами у закладах освіти з інклюзивним навчанням є для них чудовим стартом у майбутнє доросле життя.

Список використаних джерел

1. Кузава І., Луканьова Л. (2023). Науково-практичні засади організації дошкільної інклюзивної освіти. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія: Філософія. Педагогіка*, Том 4. № 2, с. 84-88. DOI <https://doi.org/10.54891/2786-7013-2023-2-19>
2. Луканьова Л. (2024). Актуальні аспекти роботи асистента вчителя (вихователя) та організації інклюзивної освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. *Інклюзія і суспільство*, № 1(6), С. 45–49. DOI <https://doi.org/10.32782/2787-5137-2024-1-6>
3. Луканьова Л. (2024). Організація освітньо-корекційного процесу в умовах дошкільного закладу з інклюзивним навчанням. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 68., т.2., С.88–93. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.2.18>
4. Олефір Н. (2019). Особливості інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти. *Нова педагогічна думка*. №2(98), С.143-146

Наталія МАЛІНОВСЬКА,

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної педагогіки і психології
та спеціальної освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет
(м. Рівне, Україна)*

**ІННОВАЦІЙНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ
МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Сучасна система дошкільної освіти перебуває в постійному процесі трансформації, що зумовлено швидким розвитком